

კურსის სახელწოდება: „ენისა და მეტყველების თერაპია სკოლამდელი აღზრდის საფეხურზე“

კურსის მოცულობა: 120 საკონტაქტო საათი

კურსი მოიცავს სამ მოდულს:

1. მეტყველების განვითარების დარღვევები, თერაპიული საშუალებები - 90 საკონტაქტო საათი;
2. ენისა და მეტყველების განმავითარებელი აქტივობები - 15 საკონტაქტო საათი;
3. კომუნიკაციის დარღვევები; კომუნიკაციის უნარების განვითარება - 15 საკონტაქტო საათი.

კურსის განხორციელებაში მონაწილე ტრენერები:

- მარინე გურგენიძე (ბსუ)
- ნანი მამულაძე (ბსუ)
- ნანა მაკარაძე (ბსუ)
- მანანა ინაიშვილი (სთეფ ფორვარდი)
- მარინე მეგრელიშვილი (სთეფ ფორვარდი)
- ცირა კაპანაძე (სთეფ ფორვარდი)

კურსზე დაშვების წინაპირობა: პროგრამაზე დაიშვება ნებისმიერი მსურველი, ვინც დაინტერესებულია სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა მეტყველების დარღვევათა იდენტიფიკაციითა და კორექციით (აღზრდულ-პედაგოგები, სპეციალური მასწავლებლები, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები, მშობლები და ა. შ.).

კურსის მიზნები და მოსალოდნელი შედეგები: კურსის მიზანია მსმენელებში კომუნიკაციის, ენისა და მეტყველების დარღვევების იდენტიფიცირებისა და შეფასების უნარების გამომუშავება, თერაპიული მოქმედების პრინციპების, მეთოდებისა და სტრატეგიების დაუფლება.

კურსის გავლის შემდეგ მსმენელები შეძლებენ:

- ენისა და მეტყველების განვითარების შეფერხებისა და დარღვევების შეფასებას;
- ხმის დარღვევების შეფასებას და თერაპიას;
- მეტყველების მოქნილობის დარღვევების შეფასებას და კორექციისათვის შესაბამისი მეთოდების შერჩევას;
- ყლაპვის დარღვევის შეფასებას; საკომპენსაციო და სარეაბილიტაციო ტექნიკების გამოყენებას;
- ორალური კვების სირთულეების იდენტიფიკაციას და ინტერვენციას;
- სენსორული დეფიციტის შედეგად აღმოცენებული მეტყველების დარღვევების შეფასებას და კორექციისათვის შესაბამისი მეთოდების შერჩევას;
- მხედველობის დარღვევის მქონე ბავშვთა მეტყველების განვითარების ხელშეწყობას;
- დაუნის სინდრომის, გონებრივი ჩამორჩენილობის, აუტისტური სპექტრის აშლილობების თანმხლები მეტყველების დარღვევების შეფასებას და კორექციისათვის შესაბამისი მეთოდების შერჩევას;
- დასწავლის უნარების დარღვევების შეფასებას და ინტერვენციისათვის შესაბამისი მეთოდების შერჩევას.

შეფასების სისტემა: ტრენინგის მონაწილე ფასდება 100 ქულიანი სისტემით.

შეფასება მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:

- ა) ტრენინგზე დასწრება - 20 ქულა
- ბ) ტრენინგზე აქტიურობა - 60 ქულა
- გ) ტესტირება - 20 ქულა.

სერტიფიკატის მიღების პირობები:

მსმენელი, რომელიც დააგროვებს 51 ქულას და მეტს, მიიღებს ტრენინგ-კურსის გავლის დამადასტურებელ სერთიფიკატს.

მოდული I

მოდულის სახელწოდება: მეტყველების განვითარების დარღვევები, თერაპიული საშუალებები

მოცულობა: 90 საკონტაქტო საათი

მოსალოდნელი შედეგები:

ტრენინგის მოსმენის შემდეგ მსმენელები შეძლებენ:

- ენისა და მეტყველების განვითარების შეფერხებისა და დარღვევების შეფასებას;
- ხმის დარღვევების შეფასებას და თერაპიას;
- მეტყველების მოქნილობის დარღვევების შეფასებას და კორექციისათვის შესაბამისი მეთოდების შერჩევას;
- ყლაპვის დარღვევის დროს შეფასებას; კომპენსატორულ და რეაბილიტაციის ტექნიკების გამოყენებას;
- ორალური კვების სირთულეების იდენტიფიკაციას და ინტერვენციას;
- სენსორული დეფიციტის შედეგად აღმოცენებული მეტყველების დარღვევების შეფასებას და კორექციისათვის შესაბამისი მეთოდების შერჩევას;
- შედეგად აღმოცენებული მეტყველების დარღვევების შეფასებას და კორექციისათვის შესაბამისი მეთოდების შერჩევას;
- დაუნის სინდრომის, გონებრივი ჩამორჩენილობის, აუტიზმის თანმხლები მეტყველების დარღვევების შეფასებას და კორექციისათვის შესაბამისი მეთოდების შერჩევას;
- დასწავლის უნარების დაღვევების შეფასებას და ინტერვენციისათვის შესაბამისი მეთოდების შერჩევას.

პირველი სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება/წარდგენა	20 წთ	1. ენობრივი განვითარება, სხვადასხვა თერაპიული მიდგომები და შეფასების ფორმები; სტატიების კრებული; მოამზადა თამარ შკუბულიანმა; 2019 წ.
2.	დღის წესრიგის გაცნობა; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	2. კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება, საბაზისო გზამკვლევი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის; თბილისი 2015
3.	ენის განვითარება; ენის განვითარების შეფერხება, დარღვევები; შეფასების ინსტრუმენტები	130 წთ	3. სკოლამდელი განათლების პროგრამა - https://drive.google.com/file/d/0BzmgZ5Rg9uTAd01aVGdMWVBVVEU/view
4.	ენის განვითარების შეფასება	130 წთ	4. სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა შეფასების ფორმა - https://drive.google.com/file/d/0BzmgZ5Rg9uTAV29GbjdaaXp4d2c/view
5.	შეჯამება	10 წთ	5. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად 6. კომუნიკაციის, ენისა და მეტყველების უნარების შესაფასებელი ფორმები/ინსტრუ-მენტები;

მეორე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება/დღის წესრიგის გაცნობა; მოდულის მიზნები და ამოცანები	15 წთ	1. ენობრივი განვითარება, სხვადასხვა თერაპიული მიდგომები და შეფასების ფორმები; სტატიების კრებული; მოამზადა თამარ შკუბულიანმა; 2019 წ.
2.	მშობლების კითხვარი; ენის არაფორმალური შეფასება; კომუნიკაციის დარღვევების შეფასება;	90 წთ	2. კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება, საბაზისო გზამკვლევი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის; თბილისი 2015 3. სკოლამდელი განათლების პროგრამა - https://drive.google.com/file/d/0BzmgZ5Rg9uTAd01aVGdMWVBVVEU/view
3.	ენის მაგალითის ჩაწერის ცხრილი; მორფოლოგიური შეფასება;	90 წთ	4. სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა შეფასების ფორმა - https://drive.google.com/file/d/0BzmgZ5Rg9uTAV29GbjdaaXp4d2c/view
4.	პრაგმატული უნარების შეფასება; სემანტიკური უნარების შეფასება; კომუნიკაციისა და სიმბოლური ქცევის განვითარების შეფასება	90 წთ	5. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად 6. კომუნიკაციის, ენისა და მეტყველების უნარების შესაფასებელი ფორმები/ინსტრუ-მენტები;
5.	შეჯამება	15 წთ	

მესამე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	20 წთ	1. ხმა და ხმის დარღვევები; მოამზადა მარიამ მირცხულავამ; 2019 წ.
2.	ხმის წარმოქმნა; ხმის დარღვევების სიხშირე პოპულაციაში	130 წთ	2. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017; http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf
3.	ხმის ორგანული დარღვევები	130 წთ	3. თამარ გაგომიძე; ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები; 2007;
4.	შეჯამება	20 წთ	4. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ

		ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად.
--	--	---

მეოთხე სატრენინგო დღე (ხანგძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	<p>1. ხმა და ხმის დარღვევები; მოამზადა მარიამ მირცხულავამ; 2019 წ.</p> <p>2. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017;</p> <p>http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf</p> <p>3. თამარ გაგოშიძე; ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები; 2007;</p> <p>4. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად</p>
2.	ხმის ნეიროგენული დარღვევები;	120 წთ	
3.	ხმის ფუნქციური დარღვევები	120 წთ	
4.	ხმის ჰიგიენის მიმოხილვა	40 წთ	
5.	შეჯამება	10 წთ	

მეხუთე სატრენინგო დღე (ხანგძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	<p>1. ენის ბორძიკი - საფუძვლები; მოამზადა თინათინ ჭინჭარაულმა; 2019</p> <p>2. კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება, საბაზისო გზამკვლევი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის; თბილისი 2015</p> <p>3. თ. გაგოშიძე, თ. ჭიჭარაული, ქ. ფილაური, მ. ბაგრატიონი; ინკლუზიური განათლების პრინციპები; გამომცემლობა „ნეკერი“ 2008 წ;</p> <p>4. ა. ლაღიძე, მ. ბაგრატიონი, თ. პაჭკორია; ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2009 წ.;</p> <p>5. ინკლუზიური განათლება - გზამკვლევი მასწავლებლებსთვის; 2011 წ.</p> <p>6. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017;</p>
2.	ენის ბორძიკი; მისი გამომწვევი მიზეზები	70 წთ	
3.	ენის ბორძიკის გამოვლენა; განვითარება; აღდგენა თერაპიის გარეშე;	70 წთ	
4.	ენის ბორძიკის დიაგნოსტიკა	70 წთ	
5.	ენის ბორძიკის მქონე ინდივიდებთან მუშაობის თავისებურებები	70 წთ	
6.	შეჯამება	10 წთ	

		http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf 7. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად 8. თამარ გაგოშიძე; ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები; 2007;
--	--	--

მეექვსე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა თითოეული თემებისათვის	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	1. ყლაპვა და კვება ჩვილ ბავშვებში; მოამზადა თეონა დარჩიამ; 2019 წ; 2. კომუნიკაციის, ენისა და მეტყველების უნარების შესაფასებელი ფორმები/ინსტრუმენტები; 3. კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება, საბაზისო გზამკვლევი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის; თბილისი 2015 4. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017; http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf 5. თამარ გაგოშიძე; ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები; 2007;
2.	ყლაპვა და კვება ჩვილებსა და ბავშვებში;	50 წთ	
3.	შეფასება ყლაპვის დარღვევების დროს;	60 წთ	
4.	ჩარევა დისფაგიის დროს	50 წთ	
5.	ორალური მოტორული უნარების განვითარება.	60 წთ	
6.	ორალური მოტორული ინტერვენცია	60 წთ	
7.	შეჯამება	10 წთ	

მეშვიდე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	1. ყლაპვა და კვება ჩვილ ბავშვებში; მოამზადა თეონა დარჩიამ; 2019 წ;

2.	სწორი პოზის პრინციპები კვების დროს;	60 წთ	<p>2. კომუნიკაციის, ენისა და მეტყველების უნარების შესაფასებელი ფორმები/ინსტრუმენტები;</p> <p>3. კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება, საბაზისო გზამკვლევი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის; თბილისი 2015</p> <p>4. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017; http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf</p> <p>5. თამარ გაგოშიძე; ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები; 2007;</p>
3	კვება და სენსორული ინტეგრაცია;	90 წთ	
4.	ზოგადი აქტივობები კვებისათვის, სმისათვის და ყლაპვისათვის	120 წთ	
5.	შეჯამება	20 წთ	

მერვე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	<p>1. სმენის ფუნქციონირება და დარღვევების იდენტიფიკაცია და შეფასება ბავშვებში; მოამზადა მანანა ინაიშვილმა; 2019</p> <p>2. სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის კომუნიკაციის, მეტყველებისა და სწავლის ხელშეწყობა; მოამზადა მანანა ინაიშვილმა და მარინა მეგრელიშვილმა; 2019</p> <p>3. თ. გაგოშიძე, თ. ჭიჭარაული, ქ. ფილაური, მ. ბაგრატიონი; ინკლუზიური განათლების პრინციპები; გამომცემლობა „ნეკერი“ 2008 წ;</p> <p>4. ა. ლალიძე, მ. ბაგრატიონი, თ. პაჭკორია; ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2009 წ.;</p> <p>5. ინკლუზიური განათლება - გზამკვლევი მასწავლებ-ლებისთვის; 2011 წ.</p> <p>6. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017; http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf</p> <p>7. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად</p> <p>8. თამარ გაგოშიძე; ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები; 2007;</p>
2.	მოსმენისა და მეტყველების ნევროლოგიური საფუძვლები;	90 წთ	
3.	აუდიო-ვესტიბულური სისტემა; სმენის დარღვევა ახალშობილებსა და ბავშვებში	90 წთ	
4.	ლინგვის ექვსი ბგერის ტესტი ყოველდღიურ ცხოვრებაში	90 წთ	
5.	შეჯამება	20 წთ	

		9. ანა ლალიძე; გიორგი დემეტრაშვილი; მარიამ მიქიაშვილი; გურანდა ჯამათაშვილი; თათია პაჭკორია - მხედველობის დარღვევის მქონე მოსწავლეთა სწავლება; http://elibrary.emis.ge/uploads/other/204.pd
--	--	---

მეცხრე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	1. სმენის ფუნქციონირება და დარღვევების იდენტიფიკაცია და შეფასება ბავშვებში; მოამზადა მანანა ინაიშვილმა; 2019
2.	სამეტყველო ენის სწავლება.	90 წთ	2. სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის კომუნიკაციის, მეტყველებისა და სწავლის ხელშეწყობა; მოამზადა მანანა ინაიშვილმა და მარინა მეგრელიშვილმა; 2019
3.	მოსმენისა და მეტყველების ხელშემ-წყობი ინტერაქცია	60 წთ	3. თ. გაგოშიძე, თ. ჭიჭარაული, ე. ფილაური, მ. ბაგრატიონი; ინკლუზიური განათლების პრინციპები; გამომცემლობა „ნეკერი“ 2008 წ;
4.	განვითარების შეფასების ინტეგრირებული სკალა.	60 წთ	4. ა. ლალიძე, მ. ბაგრატიონი, თ. პაჭკორია; ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2009 წ.;
5.	მხედველობის დარღვევის მქონე მოსწავლეთა მეტ-ყველების განვითარების ხელშეწყობა	60 წთ	5. ინკლუზიური განათლება - გზამკვლევი მასწავლებ-ლებისთვის; 2011 წ.
6.	შეჯამება	20 წთ	6. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017; http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf
			7. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად
			8. თამარ გაგოშიძე; ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები; 2007;
			9. ანა ლალიძე; გიორგი დემეტრაშვილი; მარიამ მიქიაშვილი; გურანდა ჯამათაშვილი; თათია პაჭკორია - მხედველობის დარღვევის მქონე მოსწავლეთა სწავლება; http://elibrary.emis.ge/uploads/other/204.pd

მეთექვსმეტი სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	<p>1. თამარ გაგომიძე, ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები</p> <p>2. ათი განსაკუთრებული გაკვეთილი; თბილისი 2010</p> <p>3. ბრენდა როტმანი - რა არის აუტიზმი, ბრენდა როტმანი - მშობლის სტრესი.</p> <p>4. თამარ უჩანეიშვილი, აუტიზმის მქონე ბავშვისათვის ხელშემწყობი გარემოს შექმნა</p> <p>5. პატრისია ლოგან ოლვეინი, დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვისათვის კითხვის სწავლება</p> <p>6. ზიგფრიდ პოიშელის რედაქციით: დაუნის სინდრომი, ნათელი მომავლისაკენ</p> <p>7. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მესამე ნაწილი</p>
2.	აუტიზმი, სირთულე კომუნიკაციასა და სოციალიზაციაში	90 წთ	
3.	როგორ შევუწყოთ ხელი ადრეულ ასაკში აუტიზმის მქონე ბავშვებში მეტყველების განვითარებას?	60 წთ	
4.	აქტივობები ადრეულ ასაკში აუტიზმის მქონე ბავშვებში მეტყველების განვითარებისათვის	120 წთ	
5.	შეჯამება	20 წთ	

მეთერთმეტე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	<p>1. თამარ გაგომიძე, ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები</p> <p>2. ათი განსაკუთრებული გაკვეთილი; თბილისი 2010</p> <p>3. ბრენდა როტმანი - რა არის აუტიზმი, ბრენდა როტმანი - მშობლის სტრესი.</p> <p>4. თამარ უჩანეიშვილი, აუტიზმის მქონე ბავშვისათვის ხელშემწყობი გარემოს შექმნა</p> <p>5. პატრისია ლოგან ოლვეინი, დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვისათვის კითხვის სწავლება</p> <p>6. ზიგფრიდ პოიშელის რედაქციით: დაუნის სინდრომი, ნათელი მომავლისაკენ</p> <p>7. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მესამე ნაწილი</p>
2.	გონებ-რივი განვითარების დარღვევის მქონე ბავშვები	60 წთ	
3.	როგორ სწავლობენ გონებ-რივი განვითარების დარღვევის მქონე ბავშვები	90 წთ	
4.	აქტივობები გონებ-რივი განვითარების დარღვევის მქონე ბავშვებში მეტყველების განვითარების-თვის	120 წთ	
5.	შეჯამება	20 წთ	

მეთორმეტე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	1. თამარ გაგოშიძე, ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები 2. ათი განსაკუთრებული გაკვეთილი; თბილისი 2010 3. ბრენდა როტმანი - რა არის აუტიზმი, ბრენდა როტმანი - მშობლის სტრესი. 4. თამარ უჩანეიშვილი, აუტიზმის მქონე ბავშვისათვის ხელშემწყობი გარემოს შექმნა 5. პატრისია ლოგან ოლვეინი, დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვებისათვის კითხვის სწავლება 6. ზიგფრიდ პოიშელის რედაქციით: დაუნის სინდრომი, ნათელი მომავლისაკენ 7. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მესამე ნაწილი
2.	დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვები	60 წთ	
3.	დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვებში ენის ათვისება	90 წთ	
4.	დასწავლის უნარების დარღვევა და დისლექსია	60 წთ	
5.	დასწავლის უნარის დარღვევის მქონე ბავშვთა მეტყველების განვითარება	60 წთ	
6.	შეჯამება	10 წთ	

მოდული II

მოდულის სახელწოდება: ენისა და მეტყველების განმავითარებელი აქტივობები

კურსის მოცულობა: 15 საათი

მოსალოდნელი შედეგები:

ტრენინგის მოსმენის შემდეგ მსმენელები შეძლებენ:

- ენა - სემანტიკის განმავითარებელი აქტივობების დაგეგმვას და განხორციელებას;
- მორფო- სინტაქსური უნარ-ჩვევების განმავითარებელი აქტივობების დაგეგმვას და განხორციელებას;
- ფონოლოგიური უნარ-ჩვევების განმავითარებელი აქტივობების დაგეგმვას და განხორციელებას;
- ენის აღქმითი უნარ-ჩვევების განმავითარებელი აქტივობების დაგეგმვას და განხორციელებას;
- გამომხატველობითი (ექსპრესიული) ენის განვითარების ხელშეწყობას;
- პრაგმატული ენობრივი საჭიროების მქონე მოსწავლეების დახმარებას.

პირველი სატრენინგო დღე: (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება/წარდგენა	10 წთ	

2.	დღის წესრიგის გაცნობა; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	1. მცირე სახელმძღვანელო, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე ბავშვების მშობელთათვის; ვარშავა 2015
3.	ენა - სემანტიკის განმავითარებელი აქტივობები	135 წთ	2. კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება, საბაზისო გზამკვლევი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის; თბილისი 2015
4.	მორფო-სინტაქსური უნარ- ჩვევების განმავითარებელი აქტივობები	135 წთ	3. სმენის დარღვევის მქონე მოსწავლეთა სწავლება; თათია პაჭკორია, ანა ლალიძე, ჰილდე ჰენია; თბილისი 2012
5.	შეჯამება	10 წთ	4. თ. გაგომიძე, თ. ჭიჭარაული, ქ. ფილაური, მ. ბაგრატიონი; ინკლუზიური განათლების პრინციპები; გამომცემლობა „ნეკერი“ 2008 წ.; 5. ა. ლალიძე, მ. ბაგრატიონი, თ. პაჭკორია; ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2009 წ.; 6. თ. პაჭკორიას რედაქციით; ვისწავლოთ ერთად - ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2008 წ.; 7. ინკლუზიური განათლება - გზამკვლევი მასწავლებლებისათვის; 2011 წ. 8. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017; http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf 9. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად 10. ინკლუზიური ადრეული განათლება; საფუძვლები; ავტორი: ცირა ბარქაია თანაავტორები: ანა ჯანელიძე და ნინო ჯიჯავაძე; სამუშაო ჯგუფის კოორდინატორი: თამთა კუხალიაშვილი 11. თამარ გაგომიძე, ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები; 12. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მეორე ნაწილი 13. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მესამე ნაწილი.

მეორე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	1. მცირე სახელმძღვანელო, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე ბავშვების მშობელთათვის; ვარშავა 2015
2.	ფონოლოგიური უნარ-ჩვევების განმავითარებელი აქტივობები	140 წთ	2. კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება, საბაზისო გზამკვლევი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის; თბილისი 2015
3.	ენის აღქმითი უნარ-ჩვევების განმავითარებელი აქტივობები	140 წთ	3. სმენის დარღვევის მქონე მოსწავლეთა სწავლება; თათია პაჭკორია, ანა ლალიძე, ჰილდე ჰენია; თბილისი 2012
4.	შეჯამება	10 წთ	<p>4. თ. გაგოშიძე, თ. ჭიჭარაული, ქ. ფილაური, მ. ბაგრატიონი; ინკლუზიური განათლების პრინციპები; გამომცემლობა „ნეკერი“ 2008 წ;</p> <p>5. ა. ლალიძე, მ. ბაგრატიონი, თ. პაჭკორია; ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2009 წ.;</p> <p>6. თ. პაჭკორიას რედაქციით; ვისწავლოთ ერთად - ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2008 წ.;</p> <p>7. ინკლუზიური განათლება - გზამკვლევი მასწავლებლებისათვის; 2011 წ.</p> <p>8. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017; http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf</p> <p>9. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად</p> <p>10. ინკლუზიური ადრეული განათლება; საფუძვლები; ავტორი: ცირა ბარქაია თანაავტორები: ანა ჯანელიძე და ნინო ჯიჯავაძე; სამუშაო ჯგუფის კოორდინატორი: თამთა კუხალიშვილი</p> <p>11. თამარ გაგოშიძე, ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები;</p> <p>12. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მეორე ნაწილი</p> <p>13. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მესამე ნაწილი.</p> <p>14. ფონემატური ცნობიერება ბავშვებში; მოამზადა თინათინ ანთაძემ და ანა შამათავამ; 2019</p>

მესამე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	1. მცირე სახელმძღვანელო, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე ბავშვების მშობელთათვის; ვარშავა 2015
2.	გამომხატველობითი (ექსპრესიული) ენა და მისი განვითარების ხელშეწყობა	140 წთ	2. კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება, საბაზისო გზამკვლევი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის; თბილისი 2015
3.	პრაგმატული ენობრივი საჭიროების მქონე მოსწავლეების დახმარების სტრატეგიები	140 წთ	3. სმენის დარღვევის მქონე მოსწავლეთა სწავლება; თათია პაჭკორია, ანა ლალიძე, ჰილდე ჰენია; თბილისი 2012
4.	შეჯამება	10 წთ	4. თ. გაგოშიძე, თ. ჭიჭარაული, ქ. ფილაური, მ. ბაგრატიონი; ინკლუზიური განათლების პრინციპები; გამომცემლობა „ნეკერი“ 2008 წ.; 5. ა. ლალიძე, მ. ბაგრატიონი, თ. პაჭკორია; ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2009 წ.; 6. თ. პაჭკორიას რედაქციით; ვისწავლოთ ერთად - ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2008 წ.; 7. ინკლუზიური განათლება - გზამკვლევი მასწავლებლებისათვის; 2011 წ. 8. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017; http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf 9. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად 10. ინკლუზიური ადრეული განათლება; საფუძვლები; ავტორი: ცირა ბარქაია თანაავტორები: ანა ჯანელიძე და ნინო ჯიჯავამე; სამუშაო ჯგუფის კოორდინატორი: თამთა კუხალიაშვილი 11. თამარ გაგოშიძე, ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები; 12. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მეორე ნაწილი

		13. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მესამე ნაწილი.
--	--	---

მოდული III

მოდულის სახელწოდება: კომუნიკაციის დარღვევები; შეფასება; კომუნიკაციის უნარების განვითარება;

კურსის მოცულობა: 15 საათი

მოსალოდნელი შედეგები:

ტრენინგის მოსმენის შემდეგ მსმენელები შეძლებენ:

1. ბაგა-ბაღში ეფექტური კომუნიკაციის მასტიმულირებელი გარემოს შექმნას;
2. ეფექტური კომუნიკაციის სტრატეგიების გამოყენებას;
3. კომუნიკაციის ალტერნატიული საშუალებების გამოყენებას;
4. მცირე და დიდ ჯგუფებში ინტერაქციის ხელშეწყობი აქტივობების დაგეგმვა/განხორციელებას.

პირველი სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება/წარდგენა	10 წთ	<p>1. მცირე სახელმძღვანელო, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე ბავშვების მშობელთათვის; ვარშავა 2015</p> <p>2. კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება, საბაზისო გზამკვლევი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის; თბილისი 2015</p> <p>3. სმენის დარღვევის მქონე მოსწავლეთა სწავლება; თათია პაჭკორია, ანა ლალიძე, ჰილდე ჰენია; თბილისი 2012</p> <p>4. თ. გაგომიძე, თ. ჭიჭარაული, ქ. ფილაური, მ. ბაგრატიონი; ინკლუზიური განათლების პრინციპები; გამომცემლობა „ნეკერი“ 2008 წ;</p> <p>5. ა. ლალიძე, მ. ბაგრატიონი, თ. პაჭკორია; ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2009 წ.;</p> <p>6. თ. პაჭკორიას რედაქციით; ვისწავლოთ ერთად - ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2008 წ.;</p> <p>7. ინკლუზიური განათლება - გზამკვლევი მასწავლებლებისათვის; 2011 წ.</p> <p>8. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017; http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf</p> <p>9. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ</p>
2.	დღის წესრიგის გაცნობა; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	
3.	ეფექტური კომუნიკაციის მასტიმულირებელი გარემო ბაგა-ბაღში	60 წთ	
4.	ეფექტური კომუნიკაციის სტრატეგიები	120 წთ	
5.	საკომუნიკაციო სტილი და მცირე და დიდ ჯგუფებში ინტერაქციის ხელშეწყობი აქტივობები; თამაში და კომუნიკაცია	90 წთ	
6.	შეჯამება	10 წთ	

		<p>ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად</p> <p>10. ინკლუზიური ადრეული განათლება; საფუძვლები; ავტორი: ცირა ბარქაია თანაავტორები: ანა ჯანელიძე და ნინო ჯიჯავაძე; სამუშაო ჯგუფის კოორდინატორი: თამთა კუხალიაშვილი</p> <p>11. თამარ გაგოშიძე, ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები;</p> <p>12. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მეორე ნაწილი</p> <p>13. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მესამე ნაწილი.</p> <p>13. ეფექტური კომუნიკაციის მასტიმულირებელი გარემო ადრეული ასაკის საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საკითხავი მასალა საბაკალავრო საფეხურის ფსიქოლოგიისა და განათლების მიმართულების სტუდენტებისათვის; მოამზადა ნინო ცინცაძემ, ERASMUS + ABC – Assisting Better Communication პროექტის ფარგლებში; 2018 წლის თებერვალი</p>
--	--	---

მეორე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	1. კომპლექსური საკომუნიკაციო საჭიროებების მქონე ზრდასრულებისა და ბავშვების დახმარება; მოამზადა თამარ უჩანეიშვილმა, 2019
2.	ვინ არის ალტერნატიული და აუგმენტური კომუნიკაციის მომხმარებელი? რას მოიცავს ააკ; როგორ შევარჩიოთ სიმბოლოთა საუკეთესო სისტემა?	40 წთ	2. კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება, საბაზისო გზამკვლევი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის; თბილისი 2015 3. სმენის დარღვევის მქონე მოსწავლეთა სწავლება; თათია პაჭკორია, ანა ლალიძე, ჰილდე ჰენია; თბილისი 2012
3.	ინტერვენცია ადრეულ ასაკში. კომუნიკაციის შესაძლებლობები. ადაპტური თამაში.	60 წთ	4. თ. გაგოშიძე, თ. ჭიჭარაული, ქ. ფილაური, მ. ბაგრატიონი; ინკლუზიური განათლების პრინციპები; გამომცემლობა „ნეკერი“ 2008 წ;
4.	ყურადღების მისაპყრობი სიგნალები	60 წთ	5. ა. ლალიძე, მ. ბაგრატიონი, თ. პაჭკორია; ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2009 წ.;
5.	აკ განვითარების სირთულეების მქონე პირთათვის - ცერებრული დამბლა	60 წთ	

6.	აკ განვითარების სირთულეების მქონე პირთათვის - ინტელექტუალური დარღვევები	60 წთ	6. თ. პაჭკორიას რედაქციით; ვისწავლოთ ერთად - ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2008 წ.;
7.	შეჯამება	10 წთ	<p>7. ინკლუზიური განათლება - გზამკვლევი მასწავლებლებისათვის; 2011 წ.</p> <p>8. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017; http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf</p> <p>9. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად</p> <p>10. ინკლუზიური ადრეული განათლება; საფუძვლები; ავტორი: ცირა ბარქაია თანაავტორები: ანა ჯანელიძე და ნინო ჯიჯავაძე; სამუშაო ჯგუფის კოორდინატორი: თამთა კუხალიაშვილი</p> <p>11. თამარ გაგოშიძე, ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები;</p> <p>12. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მეორე ნაწილი</p> <p>13. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მესამე ნაწილი.</p> <p>13. ეფექტური კომუნიკაციის მასტიმულირებელი გარემო ადრეული ასაკის საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საკითხავი მასალა საბაკალავრო საფეხურის ფსიქოლოგიისა და განათლების მიმართულების სტუდენტებისათვის; მოამზადა ნინო ცინცაძემ, ERASMUS + ABC – Assisting Better Communication პროექტის ფარგლებში; 2018 წლის თებერვალი</p>

მესამე სატრენინგო დღე (ხანგრძლივობა 5 საათი)

№	სესიების თემები	საათების რაოდენობა	ლიტერატურა
1.	მისალმება; მოდულის მიზნები და ამოცანები	10 წთ	<p>1. კომპლექსური საკომუნიკაციო საჭიროებების მქონე ზრდასრულებისა და ბავშვების დახმარება; მოამზადა თამარ უჩანეიშვილმა, 2019 წ.</p> <p>2. კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება, საბაზისო გზამკვლევი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის; თბილისი 2015 წ.</p> <p>3. სმენის დარღვევის მქონე მოსწავლეთა სწავლება; თათია პაჭკორია, ანა ლალიძე, ჰილდე ჰენია; თბილისი 2012 წ.</p> <p>4. თ. გაგომიძე, თ. ჭიჭარაული, ქ. ფილაური, მ. ბაგრატიონი; ინკლუზიური განათლების პრინციპები; გამომცემლობა „ნეკერი“ 2008 წ;</p> <p>5. ა. ლალიძე, მ. ბაგრატიონი, თ. პაჭკორია; ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2009 წ.;</p> <p>6. თ. პაჭკორიას რედაქციით; ვისწავლოთ ერთად - ინკლუზიური განათლება; თბილისი, 2008 წ.;</p> <p>7. ინკლუზიური განათლება - გზამკვლევი მასწავლებლებისათვის; 2011 წ.</p> <p>8. მანანა ბერიკაშვილი, სავარჯიშოები მეტყველების ტექნიკის დასახვეწად; დამხმარე სახელმძღვანელო; გამომცემლობა „კენტავრი“; თბილისი 2017; http://www.tafu.edu.ge/files/elbooks/manana-berikashvili-teqnika.pdf</p> <p>9. ადრეული ინკლუზიური განათლება სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის ნაწილი მესამე რას უნდა ვითვალისწინებდეთ ხარისხიანი ინკლუზიური ადრეული განათლების შესაქმნელად</p> <p>10. ინკლუზიური ადრეული განათლება; საფუძვლები; ავტორი: ცირა ბარქაია თანაავტორები: ანა ჯანელიძე და ნინო ჯიჯავაძე; სამუშაო ჯგუფის კოორდინატორი: თამთა კუხალიაშვილი</p>
2.	ააკ განვითარების სირთულეების მქონე პირთათვის - პრობლემური ქცევა	40 წთ	11. თამარ გაგომიძე, ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები; 2007 წ.
3.	ააკ განვითარების სირთულეების მქონე პირთათვის - აუტიზმი და პერვაზიული აშლილობები	60 წთ	

4.	კომუნიკაცია სოციალური და განვითარების კონტექსტში	60 წთ	<p>12. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მეორე ნაწილი</p> <p>13. ნინო ცინცაძე, ხათუნა დოლიძე, მერი ალისია მორანი, ადრეული ინკლუზიური განათლება, მესამე ნაწილი.</p> <p>14. ეფექტური კომუნიკაციის მასტიმულირებელი გარემო ადრეული ასაკის საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საკითხავი მასალა საბაკალავრო საფეხურის ფსიქოლოგიისა და განათლების მიმართულების სტუდენტებისათვის; მოამზადა ნინო ცინცაძემ, ERASMUS + ABC – Assisting Better Communication პროექტის ფარგლებში; 2018 წლის თებერვალი</p>
5.	სიმბოლური იდგომები; ზოგადი და კონკრეტული მოთხოვნის/თხოვნის სწავლება	60 წთ	
6.	სასაუბრო უნარების სწავლება კომუნიკაციის კომპეტენციის გაზრდის მიზნით	60 წთ	
7.	შეჯამება	10 წთ	